

25. marca 2023

Meditačný obsah č. 183

śoka-sa vigna-mānasa v sanskrite znamená, že myseľ obdarená racionálnym rozumom je premožená žiaľom. ¹ Je to Ardžuna, ktorý prežíva prevahu zúfalstva. Tento obraz duševnej situácie teraz širšie rozanalyzujeme.

Ľudia poznajú zúfalstvo v najrozličnejších podobách a v rôznej sile. Vonkajšie požiadavky, ktoré život na človeka kladie, spravidla dávajú oveľa menší dôvod na zúfalstvo, než vnútorné, narastajúce pocity strachu a naštrbenia seba-hodnoty. Mnoho ľudí je však preto zúfalých, lebo podmienky bytia prežívajú ako príliš tvrdé a neznesiteľné. Skutočnosť, že zúfalstvo je ľudskou vnútornou záležitosťou a že je závislé od osobných väzieb, emócií a nezvládnutých zážitkov, ostáva skoro vždy ako nepomenované psychologické tajomstvo.

Malý strážca prahu všetky tie väzby, fixácie a omyly, ktoré sú nazhromaždené v duši, vynáša von a necháva ich viditeľne stáť zoradené v rade pred vlastnými zmyslami ako na bojovom poli. V princípe každý, kto zažije túto skúsenosť strážcu prahu, sa bude triasť pred týmito takzvanými nepriateľmi, čo spôsobí, že mu slzy budú stekať na zem, ako je to napísané v nasledovnom verši v 2. kapitole Bhagavad Gíty.²

V nasledujúcej meditácii nás zaujíma pojem zúfalstvo a jeho prehĺbenie pomocou týchto charakterizujúcich viet:

Nie som zúfalý/á kvôli svetu a kvôli situácii vo svete, ale žiaľ ma premáha kvôli mne samotnému/samotnej a mojim zaťažujúcim väzbám. Nanešťastie len predstieram, že sa starám o svet, ale po dôkladnejšej rozlišujúcej analýze mojich pocitov sa sám/sama cítim neschopný/á, pretože vo mne pracujú sily pripútanosti. Zúfalstvo je môj vlastný stav bytia a svet je len zrkadlením mňa samotného/samotnej a mnohých iných ľudí.³

Ďalšie zdroje:

¹ Bhagavad Gíta, 1. kapitola, posledný verš: *sanjaya uvāca*

*evam uktvārjuna sa khye
rathopastha upāviśat
viś jya sa-śara cāpa
śoka-sa vigna-mānasa*

² 2. kapitola, verš 1:

„*Sandžája* povedal: Tomu, kto bol tak premožený súcitom, kto bol sklúčený, s očami plnými slz a rozrušený, povedal Krišna tieto slová:"

Spevy vznešeného, Bhagavad Gíta

³ Vzplanutie malého strážcu prahu je porovnateľné s človekom, ktorý nájde určitý druh zážitku, ktorý zodpovedá posmrtným vesmírnym princípom bytia. Všetky nezvládnuté sily strážcu zostávajú s dušou v posmrtnom živote a zacláňajú ju pred skutočnými spojeniami. Zážitok zúfalstva je porovnateľný so skúsenosťou obmedzenia a beznádeje v posmrtnom živote.

[meditácia č. 182](#) < späť [zoznam meditačných obsahov](#) vpred > [meditácia č. 184](#)